

Översättarnytt

#7 SEPTEMBER 2017

Översättarsektionen i Sveriges Författarförbund
www.oversattarsektionen.se styrelse@oversattarsektionen.se

Översättarrelaterat under Bok & Bibliotek

Översättarsektionen är som vanligt inblandad i en rad olika aktiviteter i samband med bokmässan i Göteborg. De flesta av dem äger rum inom ramen för Rum för översättning, som precis som tidigare år finns strax utanför själva Bok & Bibliotek och därför har fri entré. Möt oss i sal R2, där också Rum för poesi håller till. Rum för översättning är också arrangör för ett seminarium på Världskulturmuseet om att översätta så kallade "lyric essays".

Översättarsektionen håller dessutom i ett fåtal programpunkter på Litteraturscenen inne på mässområdet.

Du som befinner dig i Göteborg redan på onsdagskvällen ska förstås inte glömma att vi då har medlemsmöte i Göteborgs Litteraturhus för att diskutera den avtalslösa situationen. Dina synpunkter är viktiga!

6 oktober Rum för Översättning/After Work i Stockholm: Att översätta genrelitteratur • 27 oktober: Prisutdelning Årets översättning

ONSDAG 27/9

18:00-20:00 Göteborgs Litteraturhus:

Medlemsmöte

Förläggareföreningen sade under våren upp Ramavtalet för prosaöversättning. Motiveringen var att det gamla avtalet inte motsvarade förändringarna inom branschen. Förhandlingarna kan sammanfattas som att förläggarna ville reducera eller avskaffa sekundärsättningarna, medan översättarna framhöll vikten av rimliga ersättningsnivåer. Men vad händer nu? Välkommen till ett möte där Översättarsektionens styrelse delar med sig av sin analys och lyssnar på medlemmarnas synpunkter och erfarenheter – till exempel beträffande de nya avtal som börjar dyka upp.
Arr: Översättarsektionen, Sveriges Författarförbund

TORSDAG 28/9

10:00-10:30 Rum för översättning:

Översätta för liten

Det pågår en barnboksboom i Sverige just nu, men hur ser det ut för de översatta barnböckerna? Barnboksöversättarna Anna Gustafsson Chen (Jimmy Liao) och Annakarin Thorburn (Isol) samtalar med Elin Svahn (Marc Martin) om barnböckers särdrag ur ett översättningsperspektiv.
Arr: Tolk- och översättarinstitutet

10:30-11:00 Rum för översättning:

Facklitterär översättning

Översättaren Henrik Gundenäs och redaktören Nils-Aage Larsson från Daidalos förlag möts i ett samtal om facklitterär översättning med utgångspunkt i Tim Lewens Vetenskapens mening samt andra översättningar. Hur skiljer sig facklitterär översättning från

annan översättning – ur ett översättarperspektiv respektive ett redaktörsperspektiv?

Arr: Tolk- och översättarinstitutet

11:00-11:30 Rum för översättning:

Översätta svenska till svenska

Översättaren och författaren Erik Andersson menar att det är ett oskick att modernisera äldre texter när de trycks på nytt – det är svårt nog att ge ut dem precis som de är. Bättre vore att ta sig an dem som en skönlitterär översättare och konstnärligt gestalta dem i en nutida språkdräkt.

Arr: Akademin Valand

11:30-12:00 Rum för översättning:

Att översätta förbjudna röster

I Sverige lever och verkar idag många författare vars röster har varit undertryckta, förbjudna, hotade och censurerade. Vilka svårigheter finns det när det kommer till att översätta texter av författare som lever i exil i Sverige? Hur skapas förtroende mellan författare och översättare? Lyssna till erfarenheter från förläggare, översättare och producenter som arbetar med fristads- och exilförfattare. Medverkar gör Anthony Merjan, projektkoordinator för Konsten att delta och (tba). Samtalsledare är Per Bergström, förläggare på Rámus förlag.
Arr: ICORN, Akademin Valand

12:00-13:00 Rum för översättning:

Från censurerade till hörda

Deras röster har varit censurerade och förbjudna i deras hemländer, nu har de blivit utgivna på svenska. Hur gick arbetet med översättningen och utgivningen till? Vilka situationer uppkom? Under samtalet med fristadsförfattarna får vi även höra

smakprov på översättningar av deras texter. Medverkar gör Kristian Carlsson, förläggare på Smockadoll Förlag samt fristadsförfattarna Nasrin Madani och Jude Dibia, författare. Samtalsledare är Petronella Zetterlund, översättare, litteraturvetare och koordinator för litteraturprojektet NolitchX.
Arr: ICORN, Akademien Valand

FREDAG 29/9

10:00-10:30 Rum för översättning:

Översättargruvan

Enrica Halvarsson och Elena Balzamo samtalar om projektet Översättargruvan, ett kulturellt entreprenörsinitiativ för översättare av svensk litteratur. I inspirerande lantlig miljö träffas översättarkollegor som arbetar med samma författarskap och i vissa fall med samma litterära verk. Översättargruvan är en unik möjlighet till dialog, fördjupning och utbyte av erfarenheter kring praktiska frågor samt nätverksskapande. Medverkar gör de båda initiativtagarna Enrica Hallvarsson, bibliotekarie på Kungliga biblioteket och Elena Balzamo essäist, översättare, litteraturhistoriker.
Arr: Kulturrådet

10:30-11:00 Rum för översättning:

Översättaren möter sin författare #1

Janina Orlovs översättning av Sirpa Kähkörens Granitmannen har precis kommit ut. Granitmannen är en rosad historisk roman som bygger på grundlig research om Sovjetunionen efter revolutionen och framåt. Här möts översättare och författare i ett unikt samtal. Samtalsledare är översättaren Jaana Nikula.
Arr: FILI

11:00-11:30 Rum för översättning:

Översättaren möter sin författare #2

Här möter Susanne Dahmann, erfaren

tysk översättare av svensk litteratur Jonas Bonnier, författare som är aktuell med den prisade deckaren Helikopterrånet.
Arr: Kulturrådet

11:30-12:00 Rum för översättning:

Sinnlighet & motstånd

”En bok som till stor del bygger på beskrivningar och analyser av sinnesintryck bör man läsa på sin barndoms språk”, skrev Claes Hylinger en gång. Det spelar ingen roll hur duktig man är på ett främmande språk. Vill man komma åt den sinnliga kraften i vissa ord måste man översätta dem för sig själv. Hur förvaltar en litterär översättare ett sådant ansvar? Linda Östergaard, Cecilia Hansson och Emi-Simone Zawall diskuterar frågan med exempel ur texter av Ingeborg Bachmann, Terezia Mora, Bruno Schulz och Monika Rinck.
Arr: Fyren / Översättarsektionen, Sveriges Författarförbund

12:00-13:00 Rum för översättning:

Att ge ut översatt lyrik

Runtom i världen ägnar sig förläggare åt den föga inkomstbringande sysselsättningen att ge ut översatt lyrik. Trots en alltmer avsmalnande bokmarknad tycks inte lyriköversättningarna bli färre – vad beror det på? Och vilken betydelse har översättaren i denna kedja? Från USA har vi besök av poeten, förläggaren och översättaren Matvei Yankelevich från legendariska Ugly Duckling Presse. Från Sverige deltar Jonas Ellerström och Per Bergström, förläggare vid Ellerströms respektive Rámus förlag. Samtalet leds av Håkan Bravinger, litterär chef på Norstedts, men även lyriköversättare och poet.
Arr: Ellerströms, Rámus, Kulturrådet

15:30-16:00 Litteraturscenen:

Att översätta i Nazityskland

Kate Sturge, översättare anställd vid Max Planck-institutet, samtalar med John Swedenmark om sin forskning kring litterär översättning under nazitiden i Tyskland.

Arr: Översättarsektionen, Sveriges Författarförbund

LÖRDAG 30/9

10:00-10:30 Rum för översättning:

Skriva och översätta i mörka tider

Författaren Eiríkur Örn Norðdahl har haft framgångar i Sverige med tre romaner, senast Dumhet. Men han är också en häftig samtidskritiker, särskilt i sin poesi. Här diskuterar han med sin översättare John Swedenmark om sitt författarskap, inklusive nyöversatta texter ur senaste boken Óratorrek, men de diskuterar även mer allmänt hur litteratörer kan förhålla sig till sin samtid, och till en bokmessa med officiell närvaro av samhällsfarliga element.

Arr: Råmus

10:30-11:00 Rum för översättning:

Litterär översättning i Nazityskland

Kate Sturge, översättare anställd vid Max Planck-institutet, redovisar sin forskning om litterär översättning under nazitiden i Tyskland, som både inbegriper statistiska mått och detaljanalyser av enskilda ingrepp. Det fanns ingen fastlagd statlig strategi, men branschens beslut påverkades av krigsutvecklingen och av rasdoktriner – samtidigt som det var en viktig uppgift att skapa en stämning av "business as usual".

Arr: Översättarsektionen, Sveriges Författarförbund

11:00-11:30 Rum för översättning:

Våldets historia

Det franska stjärnskottet Édouard Louis är under bokmässan aktuell med sin andra roman på svenska, Våldets historia, i översättning av Marianne Tufvesson. Översättaren diskuterar romanen och arbetet med den med kollegan Magdalena Sörensen.

Arr: Akademin Valand

11:30-12:00 Rum för översättning:

En litterär kanon

Hur många klassiker från Afrika, Asien och Latinamerika känner du till? Hur kan vi skapa en verkligt universell litterär kanon? Karavans redaktör Birgitta Wallin diskuterar tillsammans med översättarna Daniel Gustafsson och John Swedenmark.

Men är det ens angeläget att upprätta en kanon? Vi tar även upp exemplet Ungern, där man använder en starkt nationalistisk kanon som förevändning för att rensa ut misshagliga verk.

Arr: Tidskriften Karavan

12:00-13:00 Rum för översättning:

Ensamhetens strategier – Hieronymusdagen i Rum för översättning

I Göteborg firas översättarnas skyddshelgon Hieronymus med ett samtal om yrket mellan översättarna Inger Johansson och John Swedenmark samt författaren och översättaren Ulf Peter Hallberg. Inger Johansson översätter framför allt från rumänska, Hallberg är omtalad för sina översättningar av Walter Benjamin och Shakespeare, och han och Swedenmark har ett bokprojekt i vardande, med undertiteln "Found in Translation/Writing".

Arr: Översättarsektionen, Sveriges Författarförbund

13:45-14:30 Världskulturmuseet,
seminarium 3:

Att översätta lyric essays

Det senaste året har det givits ut flera feministiska "lyric essays" av amerikanska författare på svenska, exempelvis Hjältinnor av Kate Zambreno, I love Dick av Chris Kraus och Argonauterna av Maggie Nelson. Det är texter som handlar om skrivande och varande, ofta med ett koncentrerat språk men i fragmentarisk form & ett lekfullt förhållande till autofiktion. Texterna rör sig dessutom i ett gränsland mellan prosa, poesi och facklitteratur – hur är de att översätta? Finns det ett svenskt språk för denna form av skrivande eller måste översättaren uppfinna det? Mara Lee, författare och översättare till bland annat Anne Carsons verk. Helena Fagertun, författare, redaktör och översättare till Kate Zambreno. Ulrika Dahl är docent i genusvetenskap vid Södertörns universitet.
Arr: Rum för översättning (Akademin Valand, Kulturrådet, Sveriges Författarförbund, Tolk- & översättarinstitutet, Översättarcentrum)

14:15-14.45 Litteraturscenen:

Dödahavsrollarna i nyöversättning

För första gången finns nu en samlad översättning av Dödahavsrollarna på svenska – en unik inblick i den judiska religiösa och politiska historien vid tiden strax innan kristendomens framväxt. Mikael Winnige, docent och översättningsdirektör, presenterar översättningen och samtalar med en forskarkollega om texternas betydelse som historisk och religiös litteratur.
Arr: Översättarsektionen, Sveriges Författarförbund

14:45-15:00 Litteraturscenen:

Martin Luthers brev

John Swedenmark läser ur Martin Luthers brev om översättning, en av de viktigaste texterna i översättningshistorien.
Arr: Översättarsektionen, Sveriges Författarförbund

15:00-15:30 Litteraturscenen:

Tystnaden av Shusako Endo

En bortglömd klassiker i nytt ljus. Yukiko Duke har tillsammans med Eiko Duke översatt romanen som tidigare i år nådde biograferna som storfilm i regi av Martin Scorsese. Samtal mellan Yukiko Duke och Christo Burman från Atrium Förlag.
Arr: Översättarsektionen, Sveriges Författarförbund

ADRESSER ATT HÅLLA REDA PÅ
Göteborgs Litteraturhus, Heurlins plats 1
Rum för översättning, sal R2, Svenska mässan, Korsvägen
Världskulturmuseet, Södra Vägen 54

The logo consists of the letters 'RfÖ' in a stylized, golden, serif font. The 'R' and 'f' are connected, and the 'Ö' has two dots above it.